

indtager; thi saa vidt mig bekjendt, og jeg har dog ogsaa haft Leilighed til at være her tidligere, baade ved Behandling af Finantslove og andre Love, har man ikke krævet eller ønsket af Administrationen, at den skulde stille sig saaledes, at vi skulde have rundt ud 4 pCt. Rente af samtlige Jernbaner her i Landet. Vilde man kræve det, saa vilde man komme til ganske andre Taxter og Bilskaar end dem, vi have i Dieblisset; men det har aldrig været Forudsætningen, at man skulde komme dertil. Saa den anden Side vil jeg godt indrømme, at det har været Forudsætningen, at man skulde have nogen Rente af sine Jernbaner, og det kan gjerne være, at Driften for Dieblisset gaar dybt nok ned i Indtægt, det skal jeg ikke benægte, men jeg tror væsenligt det ligger i Tidskonjunkturerne. Det ærede Medlem antede særlig over det Tal, skjøndt det er lavt, der er anført i Aar, paa Indtægtsbudgettet for Jernbanerne. Om dette Tal skal jeg for Dieblisset kun sige, at jeg forbeholder mig at komme tilbage til det efter en næiere Undersøgelse, som jeg haaber at kunne tilvejebringe, inden Finantsloven kommer til Behandling. Et sikkert Resultat kan jeg ikke opgive endnu; men selvfølgelig er det Tal, der er sat paa Finantsloven, vel overveiet, og jeg haaber ogsaa, at jeg, naar jeg kommer til nærmere Paavisning af, hvorledes Indtægter og Udgifter stille sig, for saa vidt det er muligt at gjøre det i dette Dieblis, skal være i Stand til at paavise det ærede Medlem, at det slet ikke er saa urimeligt, som det ærede Medlem og Finantsudvalget forudsatte, at det er. Dertil skal jeg foreløbig indskrænke mig; jeg tror, at Udtalelser om selve Jernbanen hellere maa udfættes Noget, til flere Talere, som jeg veed ere indtegnede, have havt Ordet.

Nyholm: Efter det Foredrag, vi hørte af Thingets høitærede Formand, hvis Grundtanke jeg fuldtud kan tiltræde, kunde jeg gjerne have frafaldet Ordet, men jeg skal dog nu tillade mig at fremkomme med nogle ganske saa Bemærkninger, som imidlertid ikke skulle være ret længe, da Tiden er langt fremrykket. Den høitærede Formand udtalte, at vi havde Jernbaner efter 14 forskjellige Principer; men selv om nu dette Tal ikke

påsker aldeles, hvilket jo syntes at fremgaa af den høitærede Indenrigsministers Udtalelse, ville de Herrer jo dog se, hvilken Ubillighed der ligger i, at man i et saa lille Land som Danmark har Jernbaner anlagt efter mange Systemer. Man kan sige sig selv, at der efter den Maade, hvorpaa man har anlagt Jernbaner her i Landet, maa være Egne, hvor der er saa Jernbaner med Tilskud, og andre Egne, hvor der er mange Jernbaner og intet Tilskud, og i det Hele taget vil man kunne paavise en Mængde Uretfærdigheder, som finde Sted med Hensyn til Jernbanevæsenet her i Landet. Jeg kan ikke nægte, at jeg med Glæde saae Lovforslaget komme fra Landstinget, som det foreligger her i Dag, paatrykt det Stempel, som jeg vil haabe, ligesom den høitærede Formand udtalte, at vi maa kunne faae paatrykt de fremtidige Jernbanelove, vi skulle give, nemlig Indførelse af fuld Statsdrift. Det forekommer mig, at et saa lille og agerdyrkende Land som Danmark umulig kan være tjent med at have mange Maader at drive Jernbaner paa, og skulde der i nogen Retning kunne være Tale om Statsdrift her i Danmark, maa det være paa Jernbanevæsenets Omraade. Der forekommer det mig temmelig tydeligt, at der kan være Tale om Statsdrift; da vi en Gang ere komne ind paa det, synes jeg, at der kun kan være et Princip, som det er rigtigt at følge her i Landet, og det er at faae indført Statsdrift overalt paa Jernbaner saa vidt muligt. Enhver her i Landet bør bære Byrderne med Hensyn til Jernbaneanlæg, men Alle bør ogsaa saa vidt muligt nyde Godt af Jernbanerne, og derfor bør der bygges flere Jernbaner, saa at man kan sige, at de fleste Mennesker her i Landet kunne komme til Jernbanen uden at have for lang Vej dertil. Det er ikke for meget at forlange, og det er ikke for meget at forlange, hvor man har Statsdrift, at Staten gjør dette. Derfor mener jeg ogsaa, at saa vidt muligt bør alle Baner være Statens, ligesom ogsaa Staten bør bygge alle fremtidige Baner, der faae virkelig Betydning her i Landet, saa at vi kunne faae en ensartet Drift under Statens Tilsyn. Selvfølgelig kunde det være heldigt, naar man skal bygge nye Baner, at man kunde have lagt en